

XI. Γεωστρατηγικοί ένδοϊσλαμικοί ανταγωνισμοί στο σύστημα Συρίας-Λιβάνου

[*Foreign Affairs Hellenic Edition 23 (3/2014)*, σ.σ. 118-35. Έν συνεργασία Μιχ. Σαορλή]

Περίληψις

Τὸ ἄρθρον ἐπικεντρώνεται εἰς τὴν γεωπολιτικὴν ἀνάλυσιν τῶν ένδοϊσλαμικῶν ἀνταγωνισμῶν ἰσχύος τῶν διεξαγομένων εἰς τὸ ἀσταθὲς σύστημα Συρίας-Λιβάνου. Ἡ γεωπολιτικὴ βαρύτητα ἢ ἐκπροσωπούμενη ἐκ τοῦ ὑποσυστήματος Συρίας-Λιβάνου, έντὸς τοῦ συστήματος τῆς Εὐρυτέρας Μέσης Ἀνατολῆς, ὠδήγησε μὲ ταχεῖς ρυθμοὺς εἰς τὸν μετασχηματισμὸν τῆς συριακῆς κρίσεως εἰς ἓνα περιφερειακὸν ἀνταγωνισμὸν μὲ ὑπερσυστημικὲς ἐπιρροές.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου, ἀναλύεται ἡ καταλυτικὴ στρατιωτικὴ ἐμπλοκὴ τοῦ σιιτικοῦ γεωπολιτικοῦ παράγοντος (Ἰράν, Χεζμπαλᾶ) ἐπὶ τοῦ συριακοῦ ἐδάφους κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 2013, καθὼς καὶ ἡ γεωπολιτικὴ σημασία, κατὰ πρῶτον, τῆς συμφωνίας ΗΠΑ-Ρωσσίας γιὰ τὸ συριακὸ χημικὸ ὄπλοστάσιο (Σεπτέμβριος 2013) καὶ ἀκολούθως, τῆς ἐνάρξεως τοῦ διπλωματικοῦ διαλόγου Οὐάσιγκτων-Τεχεράνης (Οκτώβριος-Νοέμβριος 2013). Τὰ ἄμεσα ἀποτελέσματα ἦσαν ἡ σταθεροποίησις τοῦ φιλο-ἰρανικοῦ καθεστώτος Ἄσαντ καὶ ἡ ἀκύρωσις τῆς σαουδαραβικῆς ἐπιδιώξεως τῆς χρησιμοποίησεως τῶν συριακῶν ἐδαφῶν διὰ τὴν ἰδικὴν τῆς ἀμφίπλευρον προβολὴν ἰσχύος ἐπὶ τοῦ Λιβάνου καὶ τοῦ Ἰράκ.

Εἰς τὸ δεῦτερον καὶ κυρίως μέρος τοῦ ἄρθρου, ἀναλύονται οἱ ἀντενέργειες—ὡς πρὸς τὶς ἀνωτέρω ἐξελίξεις— τοῦ σονητικοῦ παράγοντος, έντὸς τοῦ ὑποσυστήματος Συρίας-Λιβάνου. Εἰδικώτερον, ἐξετάζονται οἱ γεωστρατηγικοὶ χειρισμοὶ τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας, οἱ στοχεύοντες νὰ ἀποτρέψουν μιὰν κρίσιμον ἀπόκλισιν τῆς περιφερειακῆς ἀνακατανομῆς ἰσχύος ὑπὲρ τοῦ Ἰράν. Ἐπίσης, καταγράφονται οἱ τρομοκρατικὲς ἐνέργειες τῶν νεοεμφανιζομένων σονιτικῶν ἐξτρεμιστικῶν ὀργανώσεων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν Ἄλ Κάϊντα, οἱ ἐπιδιώκουσες τὴν ἀπόκτησιν ἠϋξημένης ἰσχύος καὶ ρόλου, μέσῳ τῆς μεγαλυτέρας ἀποσταθεροποίησεως τοῦ ὑποσυστήματος.

Η γεωπολιτική σημασία του διπόλου Ιράν-Συρίας και ο Λίβανος

Από το 2012 η συριακή κρίσις απέκτησε κλιμακουμένην περιφερειακήν διάστασιν, με διεθνείς απολήξεις. Με επίκεντρο την Συρία διεμορφώθησαν δύο ανταγωνιστικά ύποσυστήματα: αφ' ενός μὲν τὸ Ἰράν, ἡ λιβανική σηιιτική ὀργάνωσις Χεζμπολά, τὸ Ἰράκ καὶ ἡ Ρωσσία, ὑποστηρικταὶ τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ καὶ αφ' ἑτέρου ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία, ἡ Τουρκία, τὸ Κάταρ, τὰ ΗΑΕ καὶ οἱ ὑπερσυστημικοὶ παράγοντες ΗΠΑ, Μεγάλη Βρεταννία καὶ Γαλλία, ὑποστηρικταὶ τῶν σονιτικῶν ἐξτρεμιστικῶν καὶ κοσμικῶν ἀντικαθεστωτικῶν ὁμάδων¹. Ἀμερικανὸς ἀξιωματοῦχος προέβη στὴν ἐξῆς προσφυῆ παρατήρηση καταγραφείσα εἰς πρόσφατον ἔκθεσιν τοῦ *International Crisis Group*: «Ἡ κρίσις στὴν Συρία ἔχει μεταλλαχθεῖ: ἀπὸ ἓνα συριακὸ πόλεμο μὲ περιφερειακὰς ἐπιπτώσεις μετατρέπεται σὲ ἓνα περιφερειακὸ πόλεμο μὲ συριακὸ ἐπίκεντρο»².

Ἡ ρευστότης εἰς τὸ πεδίο τῶν συγκρούσεων, ἐνταθεῖσα κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 2013, ὠδήγησε εἰς ἀπώλεια στρατηγικοῦ ἐδάφους ἀπὸ τὶς κυβερνητικὰς δυνάμεις (τὴν βόρεια περιοχὴ τοῦ Χαλεπίου, τὴν περιφερειακὴ πρωτεύουσα Ράκα στὰ ἀνατολικά καὶ τὴν στρατηγικὴ πόλη Κουσαΰρ στὰ δυτικά, πλησίον τῶν συρο-λιβανικῶν συνόρων), ἔχουσα ὡς συνέπειαν τὴν ἀπειλὴν τῆς ἐπιβίωσης τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ. Ἐπὶ πλέον, ἀντικαθεστωτικὰς ὁμάδες ἤλεγχαν περιοχὰς περιμετρικῶς τῆς Δαμασκοῦ.

Τὸ ἐνδεχόμενον τῆς πτώσεως τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ ἐθεωρήθη ἀπὸ τὴν Τεχεράνη ὡς ζωτικῆς σημασίας ἀπειλὴ διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἰράν ἐντὸς τοῦ συστήματος τῆς Εὐρυτέρας Μέσης Ἀνατολῆς. Ἡ Συρία κατέχει κεντρικὸ ρόλο στοὺς γεωστρατηγικοὺς σχεδιασμοὺς τοῦ Ἰράν. Τὸ κοσμικὸ, μπααθικὸ καθεστῶς τοῦ Χάφεζ ἀλ Ἄσαντ (πατὴρ τοῦ σημερινοῦ προέδρου) ἦτο τὸ πρῶτον τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισε, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1979, τὴν Ἰσλαμικὴν Δημοκρατίαν τὴν ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀγιατολάχ Ρουχολάχ Χομεϊνὴ εἰς τὸ Ἰράν. Πρόκειται περὶ στρατηγικῆς συνεργασίας τριῶν δεκαετιῶν μὴ βασιζομένης ἐπὶ θρησκευτικῶν ἢ ἰδεολογικῶν θεμελιῶν, ἀλλὰ ἐπὶ γεωπολιτικῶν δεδομένων καὶ γεωστρατηγικῶν συμφερόντων. Τὸ καθεστῶς Ἄσαντ παρέχει εἰς τὸ Ἰράν ζωτικὸν στρατηγικὸν βάθος, προσφέρον εἰς τὴν Τεχεράνη κρίσιμον πρόσβασιν πρὸς τὸ γεωπολιτικὸν σύστημα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

1. For more information regarding the geostrategic role of Qatar, Turkey, Dubai and Saudi Arabia see I. Th. Mazis, «L'effet Syrien et l'analyse géopolitique et géostratégique du Moyen Orient actuel» in *Dissertationes Academicæ Geopoliticae (1983-2016)*, Papazissi, 2016, pp. 545-566.

2. «Syria's Metastasing Conflicts», *Middle East Reports, International Crisis Group* No.143, June 27, 2013. See also: Sarlis Michalis, «Ο γεωπολιτικός αντίκτυπος τῆς συριακῆς κρίσεως ἐντὸς τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τοῦ Λιβάνου/The geopolitical impact of the Syrian crisis on the internal situation of Lebanon» in eds. I. Th. Mazis, (Dir.) and K. Nikolaou-Patragas, *Praktika A' Diethnous Mesanatolikou Synedriou tou Athinisi Panepistimiou, Ai Aravikai Exegerseis kai i Anamorfosis tou Araboislamickou Kosmou*, (Athens: Dept. of Modern Turkish and Modern Asian Studies, School of Economic and Political Sciences, Leimon Editions, 2013), pp. 359-373.

Αυτή ή πρόσβασις παρέχει πολλαπλά πλεονεκτήματα εις τὸ σηιτικὸν Ἴράν. Πρωτίστως, δίδει τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Τεχεράνη νὰ μεταφέρει ὀπλικὰ συστήματα καὶ εὐρύτεραν ὑποστήριξιν πρὸς τὴν λιβανικὴν ὀργάνωσιν Χεζμπαλά. Μέσῳ τῆς παρουσίας τῆς σηιτικῆς Χεζμπαλά εἰς τὸν νότιον Λίβανον, ἡ Τεχεράνη δύναται νὰ ἀσκεῖ πιέσεις εἰς τὸ Ἰσραήλ καὶ συνεπῶς νὰ ἀποκτᾷ στρατιωτικὴν καὶ διπλωματικὴν ἰσχὺν εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τῆς μετὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐπὶ πλέον, μετὰ τὴν ἀμερικανικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὸ Ἰράκ τὸ 2003 καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ μπααθικοῦ καθεστῶτος (μετὰ σονιτικὸν πολιτιστικὸν ὑπόβαθρον) τοῦ Σαντάμ Χουσεΐν, τὸ Ἰράν καὶ ἡ Συρία ἀπέκτησαν τὴν δυνατότητα ἐλέγχου τῶν ἀμερικανικῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ ἱρακικοῦ ἐδάφους καὶ σταδιακῶς ἠδύναντο νὰ προβάλλουν τὴν *de facto* ἐπιρροή τῆς Τεχεράνης ἐπὶ τῆς εὐθραύστου κυβερνήσεως τῆς Βαγδάτης. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐπιτρέπει εἰς τὸ Ἰράν τὴν συγκρότησιν ἑνὸς ἰδιοῦ του πλέγματος γεωστρατηγικῆς ἰσχύος. Πρόκειται περὶ μιᾶς ὀριζοντίου εὐθυγραμμίσεως κρατῶν καὶ συμμάχων, ἐκτεινομένης ἀπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας μέχρι τὴν ἀκτὴν τῆς Μεσογείου. Ἀποτελεῖ συνεπῶς στρατηγικὴν εὐθυγράμμισιν, ἐκκινουσα ἐκ τῆς Τεχεράνης Ἰράν, διατρέχουσα τὸ Ἰράκ (κυβέρνησις τοῦ σηίτου Νούρη ἄλ-Μάλεκη) καὶ τὴν Συρία (καθεστῶς τοῦ Ἀλαούιτου Μπασσάρ ἄλ Ἄσαντ) καὶ καταλήγουσα εἰς τὸν Λίβανο (σηιτικὴ ὀργάνωσις Χεζμπαλά).

Συνεπῶς, ἡ Συρία, διὰ τῆς ἰδιαίτερας γεωπολιτικῆς σπουδαιότητος, γεωγραφικῆς τῆς θέσεως, ἀποτελεῖ τὸ κέντρο βάρους καὶ τὴν ἐπικοινωνιακὴν δικλείδα τοῦ ἀνωτέρου ἱρακικοῦ ἡγεμονικοῦ ὑποσυστήματος. Τὸ καθεστῶς Ἄσαντ, τὸ συνιστοῦν γεωπολιτικὸν κλειδὸλίθον αὐτῆς τῆς εὐθυγραμμίσεως, ἀποτελεῖ διττῶς τὸ στρατηγικὸ βάθος, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξ ἀνατολῶν πρὸς τὴν ἱρακικὴν προελεύσεως, σηιτικὰς ὀργανώσεις (τὴν *Asa'ib Ahl Al-Haq* καὶ τὴν *Kataeb Hezbollah*³), καὶ ἐκ δυσμῶν πρὸς τὴν λιβανικὴν (Hezbollah).

Ἡ κλιμακουμένη, τὸν Μάρτιο τοῦ 2013, ἀπειλὴ τῶν ἀντικαθεστωτικῶν δυνάμεων ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ, ἔθεσε εἰς δεινὴν δοκιμασίαν τὴν γεωστρατηγικὴν περιφερειακὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῆς Τεχεράνης. Ἡ πτώσις τοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ αὐτομάτως θὰ διέλυε, εἰς τὸ κέντρον τοῦ μεσανατολικοῦ συστήματος, τὸ γεωστρατηγικὸν πλέγμα τῆς ἱρακικῆς προβολῆς ἰσχύος. Συνεπῶς, πρὸς βορρᾶν θὰ ἐνισχύετο ὁ περιφερειακὸς ρόλος τῆς Τουρκίας, ἐνῶ θὰ ἐπέτρεπε στὰ σονιτικὰ κράτη τοῦ Κόλπου, καὶ κυρίως τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία, νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ συριακὰ ἐδάφη διὰ τὴν ἰδικὴν των ἀμφίπλευρον προβολὴν ἰσχύος ἐπὶ τοῦ Λιβάνου καὶ τοῦ Ἰράκ ἐνισχύοντα τὸ σονιτικὸ στοιχεῖο ἔναντι τοῦ σηιτικοῦ, εἰς τὴς δύο αὐτὰς χώρας.

Ἡ γεωστρατηγικὴ ἐνεργοποίησις τοῦ σηιτικοῦ παράγοντος

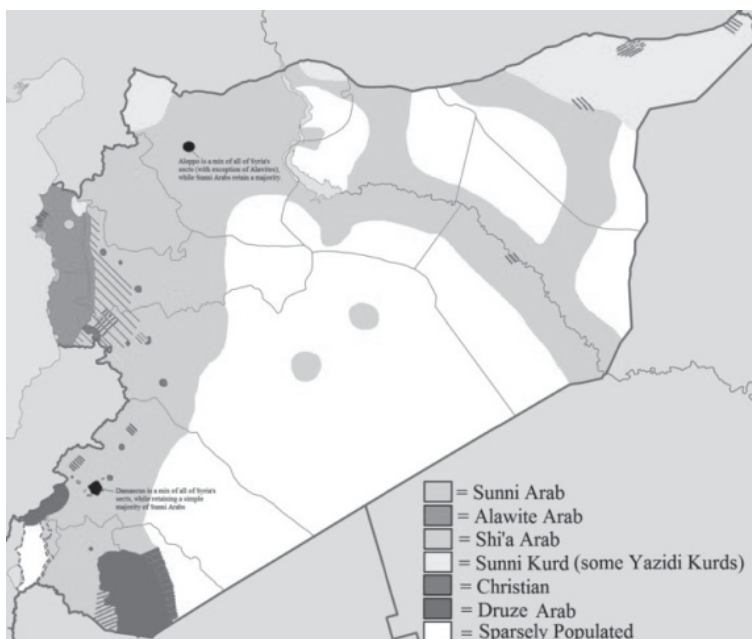
Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 2013, ἡ Τεχεράνη ἀπεφάσισε νὰ ἐντατικοποιήσῃ τὴν ἄμεσον ἐμπλοκὴν τῆς εἰς τὸν συριακὸν πόλεμο, ἐπιθυμοῦσα τὴν διασφάλισιν τῆς βιωσιμότητος τοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ καὶ συνεπῶς τὴν μακροήμερευσιν τοῦ γεωστρα-

3. Mamouri Ali, «The rise of Cleric Militias in Iraq» *Al Monitor*, July 23, 2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/07/shiite-cleric-militias-iraq-fears.html>

τηγικού πλέγματος της Ιρανικής προβολής ισχύος. Η κλιμακουμένη ενεργοποίηση του σηιτικού παράγοντος επρόκειτο να τεθεί υπό τον συντονισμό της επιλέκτου μονάδος των «Φρουρών της Έπανάστασης», δηλαδή της «Δυνάμεως Άλ Κούτς», έχουσών ως κυρίαν αιχμήν τις μονάδες της λιβανικής σηιτικής παραστρατιωτικής οργάνωσης Χεζμπολά και απολαβουσών την υποστήριξιν Ιρακινών σηιτικών παραστρατιωτικών ομάδων (Άσάεμ ἄλ-ἄλ-χάκ και την Κατάεμπ Χεζμπολά).

Ἡ κατεύθυνσις τῆς γεωστρατηγικῆς ενεργοποιήσεως τοῦ σηιτικοῦ παράγοντος ἐντὸς τοῦ συριακοῦ ἐδάφους ἦτο διττῆς φύσεως: ἀμυντικὴ καὶ ἐπιθετικὴ. Ὁ κύριος στόχος ἦτο ἡ διατήρησις ἐνὸς ζωτικοῦ ἐδαφικοῦ διαδρόμου εἰς τὴν κεντρικὴν Συρίαν, ἐκτεινομένου ἐκ τῶν συνόρων τῆς ἀνατολικῆς Συρίας μετὰ τὸ Ἰράκ καὶ μέσῳ τῆς Δαμασκοῦ ὁ ὁποῖος καταλήγει εἰς τὶς μεσογειακὰς συριακὰς ἀκτῆς. Εἰς τὸν ἐδαφικὸν αὐτὸν διάδρομον, τὸν διαπερνῶντα τὴν συριακὴν ἐνδοχώραν, κατοικοῦν οἱ Ἀλαουηῖτες (ἡ θρησκευτικὴ ὁμάς εἰς τὴν ὁποία ἀνήκει ἡ οἰκογένεια Ἄσαντ) καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν Χριστιανῶν καὶ Δρουζῶν, μειονότητες οἱ ὁποῖες εἰς τὴν πλειοψηφία τους δὲν στρέφονται ἐναντίον τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ⁴.

Ἐπὶ πλέον, ἡ διατήρησις τοῦ προαναφερθέντος διαδρόμου, διευκολύνει τὴν ἄμυναν τῆς Δαμασκοῦ, ἀποτελοῦσα τὸ στρατηγικὸν κέντρον βάρους τοῦ καθεστώτος, ἐνῶ συνδέει τὴν Δαμασκὸν μετὰ τὶς ζωτικὰς καὶ κυρίως ἀλαουηῖτικὰς παραλιακὰς πόλεις τῆς Λατάκιας καὶ Ταρσοῦ, ὅπου ἡ Ρωσσία, ὑποστηρίζουσα τὸ καθεστῶς Ἄσαντ, διατηρεῖ καὶ τὴν μοναδικὴν τῆς στρατιωτικὴν διευκόλυνσιν, εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον. (Χάρτης 1)

Χάρτης 1: Ἐθνοθρησκευτικὸς χάρτης Συρίας

Πηγή: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Syria_Ethnoreligious_Map.png

4. Chulov Martin, "Syria's war more complex than ever," *The Guardian*, September 19, 2013.

Άποκορύφωμα τῆς συντονισμένης σιιτικῆς ἀντεπιθέσεως εἰς τὸ συριακὸν ἔδαφος ἦτο ἡ ἐπιχείρησις ἀνακαταλήψεως τῆς στρατηγικῆς πόλεως Κουσάιρ εἰς τὴν ἐπαρχία Χόμς, τὴν εὐρισκομένην ἐπὶ τῆς ζωτικῆς σημασίας ζώνης τῆς συνδεούσης τὴν Δαμασκὸν μετὰ τοῦ Λιβάνου καὶ τῶν συριακῶν παραλίων. Τῆς εὐρισκομένης, δηλαδὴ εἰς τὸ ἐπίκεντρο τῶν διαδρομῶν μεταφορᾶς μαχητῶν, ὄπλων καὶ ἐνεργειῶν πόρων. Τὴν 5ην Ἰουνίου 2013, κατόπιν δύο ἐβδομάδων ἐντόνων συγκρούσεων ἐντὸς "ἀστικοῦ θεάτρου μάχης", τὸ Κουσάιρ περιήλθε ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Χεζμπαλά καὶ τῶν συριακῶν κυβερνητικῶν μονάδων. Ἡ Χεζμπαλά εἶχε χρησιμοποιήσει τὴν ἐμπειρίαν τῆς εἰς τὶς τακτικῆς ἀσυμμέτρου πολέμου καὶ τὴν ἐκπαίδευσίν τῆς εἰς τὶς μάχες "ἀστικοῦ θεάτρου" καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ μετατοπίσει τὴν ἰσοροπίαν αὐτῆς τῆς κρισίμου συγκρούσεως πρὸς ὄφελος τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ.

Ἡ καταλυτικὴ ἐπίδρασις τῆς συμφωνίας ΗΠΑ-Ρωσσίας

Τὴν 21ην Αὐγούστου 2013 συνέβη ἓνα ἀπὸ τὰ πλέον κρίσιμα καὶ καθοριστικὰ γεγονότα τῆς συριακῆς κρίσεως: ἡ ἐπίθεσις μὲ χημικὰ ἀέρια ἐναντίον τοῦ ἀνατολικοῦ προαστείου Γούτα τῆς Δαμασκοῦ, περιοχῆς διεκδικουμένης ἀπὸ τὶς ἀντικαθεστωτικῆς δυνάμεις. Ἡ ἐπίθεσις ἐπραγματοποιήθη μὲ πυραύλους ἐδάφους-ἐδάφους καὶ τὸ χρησιμοποιηθέν ἀέριο ἦτο «σαρίν»⁵.

Μετὰ τὴν, διὰ χημικῶν ὄπλων, ἐπίθεσιν, ἡ Οὐάσιγκτων προώθησε τὴν ἐπιλογὴν ἐνὸς πυραυλικοῦ πλήγματος κατὰ τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ, ἐπιλογὴ ὑποστηρικθεῖσα ἐνθέρμως ἀπὸ τὴν Γαλλία, τὸ Ρυάντ καὶ τὴν Ἄγκυραν. Ἄν καὶ μὲ διαφορετικῆς περιφερειακῆς προτεραιότητες, ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς ιδεολογίας, ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία καὶ ἡ Τουρκία ἐστόχευαν σὲ κοινὸν στόχον: τὴν πτώσιν τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ καὶ τὴν ἀντικατάστασίν του ἀπὸ ἄλλο, φιλικὸ πρὸς αὐτές, σονιτικὸ καθεστῶς. Αὐτὸ θὰ ἔδιδε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἰσλαμικὴν κυβέρνησιν Ἐρντογὰν ὅπως ἐπιχειρήσει νὰ προβάλλει, τὸ πρῶτον ἐδῶ καὶ δεκαετίες, τὴν τουρκικὴν ἰσχὺν εἰς τὸν πυρῆνα τοῦ συστήματος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Διὰ τὴν Σαουδικὴν Ἀραβίαν, ἡ πτώσις τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ θὰ ἀπετέλει μοναδικὴν γεωστρατηγικὴν εὐκαιρία ὥστε νὰ ἐπιφέρει ἓνα σημαντικὸν πλήγμα εἰς τὴν κλιμακουμένην, κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετία, ἰρανικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ συστήματος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Ἡ ἀμερικανο-ρωσσικὴ συμφωνία περὶ καταστροφῆς τοῦ χημικοῦ ὄπλοστασίου τῆς Συρίας, ἡ συναφθεῖσα τὴν 14ην Σεπτεμβρίου καὶ ἐπικυρωθεῖσα τὴν 26ην Σεπτεμβρίου διὰ τοῦ σχετικοῦ Ψηφίσματος τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ ὌΗΕ⁶, ἀπετέλεσε σημαντικὴν γεωστρατηγικὴν ἀναστολήν, τοσοῦτον διὰ τὴν Τουρκία, ὅσον, καὶ κυρίως, διὰ τὴν Σαουδικὴν Ἀραβίαν, ἡ ὁποία ἐθεωροῦσε ὡς βασικὴν τῆς περιφερειακῆς προτεραιότητά, τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Μπασσάρ ἄλ-Ἄσαντ καὶ τὴν ρηγματώσιν τῆς ἰρανικῆς γεωστρατηγικῆς ἀρχιτεκτονικῆς εἰς τὸ σύστημα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

5. Evans Dominic καὶ Oweis Khaled, "Syrian gas 'kills hundreds'," *Reuters*, August 21, 2013.

6. Irish John καὶ Nichols Michelle, "US and Russia agree on UN chemical arms measure," *Reuters*, September 26, 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/09/27/us-un-assembly-syria-resolution-idUSBRE98P1AJ20130927>

Κατὰ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου παρατηρήθησαν καὶ τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς διπλωματικῆς προσεγγίσεως Οὐάσιγκτων-Τεχεράνης, ποὺ ὅπως θὰ ἀπεδεικνύετο κατόπιν, ἦσαν ἀποτέλεσμα τῶν μυστικῶν ἐπαφῶν ἀξιωματούχων τῶν δύο χωρῶν μετὰ τὴν διαμεσολάβησιν τοῦ Ὀμάν⁷. Ἡ πρώτη, ἄμεσος ἀντίδρασις τοῦ Ρυάντ ἦτο, τὴν 7ην Ὀκτωβρίου, ἢ —διὰ πρώτην φορὰ εἰς τὰ χρονικά— ἀπόρριψις τῆς καλύψεως τῆς θέσεως στὸ Συμβούλιο Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ. Θέσιν, τὴν ὁποίαν ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία εἶχε ἐπιδιώξει καὶ εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε, τελικῶς, καταφέρει νὰ ἐκλεγεί⁸.

Οἱ ἄμεσες γεωπολιτικὲς ἐπιδράσεις τῆς ἀμερικανο-ρωσσιτικῆς συμφωνίας ὑπῆρξαν καταλυτικῆς ἢ ἀποτροπῆ ἑνὸς πυραυλικοῦ κτυπήματος τῆς Δύσεως κατὰ τῆς Δαμασκοῦ ἐσήμαινε τὴν σταθεροποίησιν τοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ, τὸν περαιτέρω κατακερματισμὸν τῶν ἀντικαθεστωτικῶν δυνάμεων (μετὰ μεγαλύτερη ἐνεργοποίησιν τῶν ἐξτρεμιστικῶν ἰσλαμιστικῶν ὀργανώσεων ποὺ σχετίζονται μετὰ τὴν Ἄλ Κάϊντα) καὶ τὴν ἔναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων τῶν Ἐξῆ Δυνάμεων (ΗΠΑ, Ρωσσία, Κίνα, Γαλλία καὶ Γερμανία) μετὰ τὴν Τεχεράνη ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ἱρανικὸν πυρηνικὸν πρόγραμμα.

Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς συμφωνίας τῶν Ἐξῆ Δυνάμεων μετὰ τὸ Ἰράν, τὴν 24ην Νοεμβρίου 2013, ἀνέτρεψε γεωπολιτικὰ δεδομένα τριῶν δεκαετιῶν. Μετὰ τὴν συμφωνία τῆς 24ης Νοεμβρίου, τὸ Ἰράν καὶ οἱ ἕξι συμμετέχουσες δυνάμεις συνεφώνησαν εἰς τὴν ἐλάφρυνσιν τῶν κυρώσεων τῆς Δύσεως ἐπὶ τοῦ ἱρανικοῦ καθεστώτος, μετὰ ἀντάλλαγμα τὸν περιορισμὸν τοῦ ἱρανικοῦ πυρηνικοῦ προγράμματος ἀπὸ πλευρᾶς Τεχεράνης⁹.

Οἱ γεωπολιτικὲς ἀνησυχίαι τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας

Οἱ γεωπολιτικοὶ κραδασιμοὶ τῆς συμφωνίας τῶν Ἐξῆ μετὰ τὸ Ἰράν κατέστησαν ἰδιαζόντως διακριτοὶ εἰς τὸ Ἰσραὴλ καὶ κυρίως εἰς τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀνακοινώσεως τῆς συμφωνίας, ὁ Ἀμερικανὸς διπλωμάτης Ρόμπερτ Τζῶρνταν, διατελέσας πρέσβυς τῶν ΗΠΑ εἰς τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία (2001-2003), ἐδήλωσε εἰς τὸ πρακτορεῖον Ρῴυτερς ὅτι «ἡ συμφωνία μπορεῖ νὰ ἀνακουφίξει τοὺς Σαουδάραβες ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀποτροπῆ μιᾶς πυρηνικῆς ἀπειλῆς ἀπὸ τὸ Ἰράν, ὅμως δὲν ἀποτρέπει τίς γεωπολιτικὲς τοὺς ἀνησυχίαις ποὺ ἐνδέχεται νὰ εἶναι περισσότερο βαθεῖς»¹⁰. Εἰς τὸ αὐτὸ μῆκος κύματος ἦτο καὶ ἡ ἀνάλυσις τοῦ καθηγητοῦ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὰ πανεπιστήμια τοῦ Βερμόντ καὶ τῆς Ντόχα, Γκρέγκορη Γκάουζ: «Οἱ Σαουδάραβες δὲν ἀνησυχοῦν ἀπλῶς γιὰ τίς πυρηνικὲς φιλοδοξίαι τοῦ Ἰράν. Ἐχουν ἕνα πῖθὸν βαθὺ φόβον: τὰ γεωπολιτικὰ ρεῦματα στὴν Μέση Ἀνατολή εὐθυγραμμίζονται ἐναντίον τους, ἀπειλῶντας τόσο

7. Borgen Julian καὶ Dehghan Kamali Saeed, «Secret talks helped forge Iran nuclear deal», *The Guardian*, November 25, 2013.

8. Worth Robert, «Saudi Arabia rejects UN Security Council seat in protest move» *The New York Times*, October 18, 2013.

9. Hafezi Parisa καὶ Pawlak Justyna, «Breakthrough deal curbs Iran's nuclear activity», *Reuters*, November 24, 2013.

10. McDowel Angus, «Region will lose sleep over Iran deal», *Reuters*, November 24, 2013.

τήν περιφερειακήν τους θέση ὅσο καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τους ἀσφάλεια»¹¹.

Οἱ γεωπολιτικὲς ἀνησυχίες τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας εἰς αὐτὰ τὰ δύο πεδία εἶναι πολυδιάστατες: ἀρχικῶς, ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία ἀντιμετωπίζει μὲ μεγάλην ἀνησυχία τὴν ἠϋξημένην ἐπιρροὴν τοῦ Ἰράν ἐπὶ σημαντικῶν, γεωπολιτικῶν, χωρῶν τοῦ συστήματος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὅπως τὸ Ἰράκ καὶ ὁ Λίβανος, καθὼς καὶ τὴν ἐπιβίωσιν —μέσω τῆς καταλυτικῆς ἐμπλοκῆς τοῦ Ἰράν καὶ τῆς Χεζμπολά στὸ συριακὸ ἔδαφος— τοῦ φιλο-ἰρανικοῦ καθεστῶτος τοῦ Μπασσάρ ἂλ Ἄσαντ. Τὸ Ρυάντ ἀντιμετωπίζει αὐτὲς τὶς χώρες (Ἰράκ, Συρία καὶ Λίβανο) ὡς τὸ κύριον πεδίο περιφερειακῆς ἀντιπαραθέσεως μὲ τὴν Τεχεράνη, ἀλλὰ καὶ ὡς τὴν πρώτην γραμμὴ τῆς σαουδαραβικῆς ἀμύνης ἐναντίον τῆς κλιμακουμένης ἰρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν.

Ἐπ’ αὐτὸν τὸ πρῖσμα, ἐκάστη γεωπολιτικὴ ὑποχώρησις εἰς αὐτὲς τὶς χώρες, αὐτομάτως ἐνεργοποιεῖ τὶς ἀκόμη βαθύτερες ἀνησυχίες τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας περὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ὑποσυστήματος τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, καὶ εἰδικώτερον τὴν ἀσφάλεια τῶν σονιτικῶν καθεστῶτων τοῦ χωρῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ Συνεργασίας τοῦ Κόλπου (Σαουδικὴ Ἀραβία, Μπαχερίν, Κουβέιτ, Κατάρ, Ἡνωμένα Ἀραβικὰ Ἐμιράτα καὶ Ὀμάν). Τὸ Ρυάντ ἀνησυχεῖ ὅτι τυχὸν ἐδραΐωσις ἰρανικῆς ἐπιρροῆς ἐπὶ τοῦ ὑποσυστήματος Ἰράκ-Συρίας-Λιβάνου θὰ ἐνεργοποιεῖ τὸ σιτικὸν στοιχεῖον τῶν χωρῶν τοῦ ὑποσυστήματος τοῦ Κόλπου, ἀπειλοῦσα τὴν σταθερότητα ὄχι μόνον τῶν ἄλλων σονιτικῶν καθεστῶτων τοῦ Κόλπου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ σαουδαραβικοῦ καθεστῶτος. (βλ. Χάρτης 2)

Χάρτης 2: Μετασχηματισμὸς τῶν Μεσανατολικῶν κρατικῶν Συνόρων. Οἱ γεωπολιτικὲς ἀνησυχίες τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας γιὰ τὴν σταθερότητα τοῦ βασιλείου

Πηγή: Ralf Peters, «Blood Borders and Their Discontents», June 2006, *Armed Forces Journal*, <http://www.geocurrents.info/geopolitics/blood-borders-and-their-discontents>

11. Gause Gregory III, «Why the Iran deal scares Saudi Arabia», *The New Yorker*, November 26, 2013.

Αυτὲς τὶς σαουδαραβικὲς γεωπολιτικὲς ἀνησυχίαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπόφαση τοῦ Ρυάντ νὰ ἀκολουθήσει μιὰν πιὸ ἀποφασιστικὴ περιφερειακὴ πολιτικὴ ἔναντι τοῦ Ἰράν, ἐξέφρασε μὲ ἄρθρο-παρέμβαση στοὺς Τάιμς τῆς Νέας Ὑόρκης ὁ πρεσβευτὴς τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας στὴν Μεγάλῃ Βρεταννία, Μωχάμαντ μπὲν Ναουούφ μπὲν Ἀμπντουλαζίζ. Τὸ ἄρθρον μὲ τίτλο «Ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία θὰ προχωρήσει μόνη τῆς» ἀνέφερε, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Πιστεύομε πὼς πολλὲς ἀπὸ τὶς πολιτικὲς τῆς Δύσεως ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Ἰράν καὶ τὴν Συρία θέτουν ἐν κινδύνῳ τὴν σταθερότητα καὶ τὴν ἀσφάλεια τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Πρόκειται γιὰ ἓνα ἐπικίνδυνον ρίσκο, γιὰ τὸ ὁποῖον δὲν μποροῦμε νὰ παραμείνομε σιωπηλοὶ καὶ ἀδρανεῖς (...). Αὐτὸ σημαίνει πὼς τὸ Βασίλειον τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας δὲν ἔχει ἄλλην ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸ νὰ γίνῃ πιὸ δυναμικὸ στὰ διεθνή ζητήματα (...). Ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία, ὡς τὸ λίκνο τοῦ Ἰσλάμ καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς πολιτικὲς δυνάμεις τοῦ ἀραβικοῦ κόσμου, ἔχει τεράστιες περιφερειακὲς ὑποχρεώσεις. Ἐπὶ πλεόν, ὡς ἢ ντὲ φάκτο κεντρικὴ ἐνεργειακὴ τράπεζα, ἔχει οἰκονομικὲς καὶ πολιτικὲς ὑποχρεώσεις σὲ παγκόσμιον ἐπίπεδο (...). Θὰ ἐνεργήσομε ὥστε νὰ ἐκπληρώσομε αὐτὲς τὶς ὑποχρεώσεις, μὲ ἢ χωρὶς τὴν στήριξη τῶν δυτικῶν ἐταίρων μας».

Ἐνῶ καὶ ὁ πρίγκηψ Τόρκη ἀλ-Φαϊζάλ, μεταξὺ ἄλλων καὶ πρῶην ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας καὶ πρέσβυς των εἰς τὰς ΗΠΑ, εἰς πρόσφατον ἐπίσκεψίν του εἰς Λονδίνον, ἐτόνισε πὼς «Ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία θὰ ἀντιταχθεῖ σὲ κάθε ἐνέργεια τοῦ Ἰράν σὲ ἄλλες χώρες, διότι ἡ θέσις τῆς εἶναι πὼς τὸ Ἰράν δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα νὰ ἀναμιγνύεται στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις ἄλλων κρατῶν, καὶ εἰδικώτερα σὲ ἐκείνες τῶν ἀραβικῶν κρατῶν».

Τὸ σαουδαραβικὸ σχέδιο ἀνασχέσεως τῆς ἱρανικῆς ἐπιρροῆς

Βάσει τῶν νέων περιφερειακῶν συνθηκῶν τῶν διαμορφωθεισῶν ὡς ἀπόρροια τῶν δύο συμφωνιῶν γιὰ τὴν Συρία καὶ τὸ Ἰράν, ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία προεχώρησε εἰς τὴν συγκρότησιν μιᾶς στρατηγικῆς ἀνασχέσεως τῆς ηὔξημένης ἱρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸ ἀσταθὲς ὑποσύστημα Συρίας-Λιβάνου.

Τὸ κύριον πεδῖον ἀνασχέσεως τῆς ἱρανικῆς ἐπιρροῆς παραμένει τὸ συριακὸν ἔδαφος, μὲ μόνιμον στόχον τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος τοῦ Μπασσάρ ἀλ-Ἀσαντ. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ στόχου, τὸ Ρυάντ ἔχει ἀποφασίσει τὴν ἐκπαίδευσιν στρατοῦ Σύρων ἀντικαθεστωτικῶν ὁ ὁποῖος θὰ ἀλλάξῃ τοὺς συσχετισμοὺς ἰσχύος ἐντὸς τῆς Συρίας καὶ θὰ συμβάλλῃ καταλυτικῶς εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ὑπάρχοντος καθεστώτος τῆς Δαμασκοῦ. Οἱ πρῶτες κινήσεις ἔχουν ἤδη γίνῃ, διὰ τῆς συνθέσεως διαφόρων μονάδων ἀντικαθεστωτικῶν εἰς ἓνα σχηματισμὸν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Στρατὸς τοῦ Ἰσλάμ» (Jaysh al Islam), ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔχουν ἐξαίρεθῆ ἐξτρεμιστικὲς ὀργανώσεις σχετιζόμενες μὲ τὴν Ἀλ-Κάϋντα, ἰδεολογικὸν ἀντίπαλον τοῦ σαουδαραβικοῦ καθεστώτος. Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ νέου σχηματισμοῦ ἔχει τεθεῖ ὁ σαλαφη-

ιστής Ζαχράν Άλους¹². Ο Άλους είναι επίσης επικεφαλής της μεγαλύτερης οργανώσεως της αποτελούσης τον πυρήνα του «Στρατού του Ισλάμ», δηλαδή της «Ταξιαρχίας Λίβα άλ Ισλάμ», την όποιαν ίδρυσε εν συνεργασία με τον σαλαφιστή «κληρικὸ» πατέρα του Άμπντάλα, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐγκατεστημένος εἰς τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία¹³.

Ο κύριος γεωστρατηγικὸς στόχος αὐτῆς τῆς σαουδαραβικῆς πρωτοβουλίας εἶναι πάντοτε ἡ ἀνάσχεσις τῆς ἰρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν Συρία, προϋποθέτουσα τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ. Σημαίνει, ἐπίσης, τὸν στρατιωτικὸν, καὶ ἐπομένως, πολιτικὸν ἔλεγχο τῆς Συρίας μετὰ τὴν ἀλλαγὴν καθεστώτος. Ὡστόσο, εἰς τὸ ἄμεσο μέλλον, καὶ δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ καθεστὼς Ἄσαντ ἐμφανίζεται σταθερότερον ἀπὸ ὅτι πρὸ ἐνὸς ἔτους, δηλοῖ τὴν ἀνάγκην ἀυξήσεως τῆς στρατιωτικῆς καὶ πολιτικῆς προβολῆς ἰσχύος τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας ἐπὶ τοῦ συριακοῦ πεδίου τῶν συγκρούσεων.

Ἐνας δεύτερος στόχος αὐτῆς τῆς γεωστρατηγικῆς πρωτοβουλίας, στερεῶς συνδεδεμένος πρὸς τὸν πρῶτον, εἶναι ὁ περιορισμὸς τῆς προσφάτως ἠϋξημένης ἰσχύος καὶ ἐπιρροῆς τῶν ἔξτρεμιστικῶν ἰσλαμιστικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐπιχειρουσῶν εἰς τὴν Συρία καὶ συνδεδεμένων μετὰ τὴν ἀλ-Κάϋντα ἢ ἐνεργουσῶν κατὰ τὰ ἰδεολογικὰ πρότυπα αὐτῆς (κυρίως τὸ «Μέτωπο Ἄλ-Νόσρα» καὶ τὸ «Ἰσλαμικὸ Κράτος στὴν Συρία καὶ τὴν Λεβαντίνην»).

Ἡ στήριξις ἀπὸ τὸ Ρυάντ ἀντικαθεστωτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἡγετῶν σαλαφιστικῆς ἰδεολογίας στοχεύει ἀκριβῶς εἰς αὐτὸν τὸν περιορισμὸν τῆς ἰσχύος ἐντὸς τῆς Συρίας τῶν ἔξτρεμιστικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν ἡγετῶν τῶν διατηρούντων σχέσεις μετὰ τὴν ἀλ-Κάϋντα. Τὸ σαλαφιστικὸν ἰσλαμιστικὸν κίνημα —ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ Οὐαχαβιτικὸν Ἰσλάμ, τὸ ὁποῖον εἶναι στενῶς συνδεδεμένο μετὰ τὸ σαουδαραβικὸν καθεστὼς— διακρίνεται ἰδεολογικῶς ἀπὸ τὴν ἀλ-Κάϋντα. Ἐνῶ οἱ σῦροι σαλαφιστὲς ἐπιδιώκουν τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος Ἄσαντ καὶ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς ἰσλαμικοῦ κράτους εἰς τὰ συριακὰ ἐδάφη, οἱ ὀργανώσεις οἱ υἰοθετήσασες τὴν ἰδεολογία τῆς ἀλ-Κάϋντα εἰς τὴν Συρία, ἐπιδιώκουν τὴν ἀνατροπὴν ὄλων τῶν καθεστώτων τῆς περιοχῆς, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ σαουδαραβικοῦ, καὶ τὴν ἐδραίωσιν ἐνὸς ἐνιαίου ἰσλαμικοῦ χαλιφάτου. Πάντως, οἱ πρακτικὲς τῶν, ὅπως καὶ ἡ κοσμο-ἀντίληψις τῶν σάλαφη, κατ' οὐδένα τρόπο δύναται νὰ θεωρηθῶν προοδευτικὲς καὶ προξενοῦν μέγα φόβον πρὸς ὄλους τοὺς ἀλλοδόξους κατοίκους τῆς περιοχῆς, λόγῳ τοῦ ἄκρως μισαλλοδόξου δείγματος γραφῆς ποὺ ἔχουν ἐπιδείξει μέχρι σήμερον ὡς πρὸς αὐτοὺς (διωγμοί, δολοφονίαι, κ.τ.λ.).

Τὸ δεύτερον πεδίου τῆς σαουδαραβικῆς προσπαθείας ἀνασχέσεως τῆς ἰρανικῆς ἐπιρροῆς εἶναι ὁ Λίβανος. Βασικὸς στόχος τῶν σαουδαραβικῶν ἐπιδιώξεων ἐντὸς τοῦ λιβανικοῦ πεδίου εἶναι ὁ περιορισμὸς τῆς στρατιωτικῆς καὶ πολιτικῆς ἰσχύος τῆς σηιτικῆς ὀργανώσεως Χεζμπαλά, τῆς αποτελούσης στρατη-

12. Black Ian, «Saudi Arabia to spend millions to create Army of Islam», *The Guardian*, November 7, 2013.

13. Oweis Yakoub Khaled, «Saudi Arabia boost Salafist rivals to Al Qaeda in Syria», *Reuters*, October 1, 2013.

γικόν έταίρον τοῦ Ἰράν, ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον ἐπιτυχημένον παράδειγμα ἐξαγωγῆς τῆς ἱρανικῆς ἰσλαμικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ Χεζιπαλά, ἰδρυθεῖσα εἰς τὴν Κοιλιάδα Μπέκαα τοῦ Λιβάνου τὸ 1982 ἀπὸ ἐπιλέκτους ἱρανικὲς μονάδες, λειτουργεῖ βασιζομένη εἰς τρεῖς θεμελιώδεις γεωστρατηγικὲς προϋποθέσεις: 1. Τὴν διατήρησιν τοῦ στρατηγικοῦ βάθους τοῦ παρεχομένου ἀπὸ τὸ καθεστῶς Ἄσαντ εἰς τὴν Χεζιπαλά, κυρίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντιπαράθεσιν τῆς σιιτικῆς ὀργανώσεως μὲ τὸ Ἰσραήλ. 2. Τὴν διατήρησιν τῶν διαύλων μεταφορᾶς ὀπλικῶν συστημάτων ἀπὸ τὸ Ἰράν καὶ τὴν Συρία. 3. Τὴν διατήρησιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπεροχῆς τῆς, ἐντὸς τοῦ λιβανικοῦ ἐδάφους.

Ἡ ἑκτασις καὶ ἡ ἑντασις τῆς συριακῆς κρίσεως κατέστησαν ζωτικωτέρα τὴ διατήρησιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπεροχῆς τῆς σιιτικῆς ὀργανώσεως ἐναντι τῶν σονιτῶν ἀντιπάλων τῆς ἐντὸς τοῦ Λιβάνου: ἡ σεκταριστικὴ ριζοσπαστικοποίησις μέρους τοῦ σονιτικοῦ λιβανικοῦ πληθυσμοῦ, εἰδικώτερον εἰς τὴν Τρίπολι, τὴν Σιδῶνα καὶ τὴν ἐπαρχία Ἄκκαρ, συνδυναζομένη μὲ τὴν εἴσοδο εἰς τὰ λιβανικὰ ἐδάφη ἄνω τοῦ ἐνδὸς ἑκατομμυρίου προσφύγων ἐκ τῶν ὁποίων ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία εἶναι σῦροι σονίτες, ἔχουν θέσει νέες προκλήσεις εἰς τὴν Χεζιπαλά. Ἡ καταλυτικὴ στρατιωτικὴ ἐμπλοκὴ τῆς Χεζιπαλά εἰς τὴν συριακὴν κρίσιν ὀφείλεται, ἐν μέρει, εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ὀργανώσεως νὰ ἀποτρέψει τὴν ἀνακατανομὴν ἰσχύος εἰς τὴν Συρία, ἡ ὁποία, ὑπὸ μορφὴν ἀλυσιδωτῆς ἀντιδράσεως, θὰ ὠδηγοῦσε κατόπιν εἰς τὴν ἀνακατανομὴν ἰσχύος εἰς τὸν Λίβανον. Εἰδικώτερον, ἀλλαγὴ καθεστῶτος εἰς τὴν Δαμασκό, δηλαδή, ἀντικατάστασις τοῦ φιλο-ἱρανικοῦ Ἀλαουητικοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ ἀπὸ ἓνα ἄλλον, σονιτικὸν (καὶ πιθανώτατα φίλα προσκεῖμενον ἢ ἀκόμη καὶ ἐλεγχόμενον ἀπὸ τὴν Σαουδικὴ Ἀραβία) καθεστῶς, θὰ ἔθετε ἐντὸς ἐπικινδύνου κλοιοῦ τὴν Χεζιπαλά, καθὼς θὰ τὴν περιώριζε μεταξὺ τῆς Μεσογείου, τῶν ἰσραηλινῶν συνόρων εἰς τὸν Νότο, τὸν —κυρίως σονιτικὸν— λιβανικὸν βορρᾶ καὶ τοῦ νέου, ἔχθρικοῦ πρὸς αὐτήν, σονητικοῦ καθεστῶτος εἰς τὴν Συρία. Συνεπῶς, ἐὰν τὸ καθεστῶς Ἄσαντ ἀνατραπεῖ εἰς τὴν Δαμασκό, τότε εἰς τὸν Λίβανον ἡ Χεζιπαλά θὰ εὐρεθεῖ γεωγραφικῶς, καὶ τὸ σημαντικώτερον, γεωπολιτικῶς ἀπομονωμένη.

Ἡ ἀπομόνωσις —στρατιωτικὴ καὶ πολιτικὴ— τῆς Χεζιπαλά, ἀποτελεῖ τὸν θεμελιώδη γεωστρατηγικὸν στόχον τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας εἰς τὸν Λίβανον, καθὼς ἓνα ἀνάλογον ἐνδεχόμενον θὰ ἀπετέλει σημαντικὴν ἀνάσχεσιν τῆς ἱρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν Λεβαντίνην. Ὡστόσο, ἡ σταθεροποίησις τοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ, καθιστᾷ αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενον ἐξαιρετικῶς δυσχερὲς εἰς τὴν ἐπίτευξίν του. Ἡ ἐπομένῃ ἐπιλογὴ τοῦ Ρυάντ εἰς τὸν Λίβανον εἶναι ἡ αὔξησις τῆς ἐπιρροῆς του εἰς τὸ ἐσωτερικόν, μὲ στόχον τὸν περιορισμὸν τῆς ἰσχύος τῆς Χεζιπαλά καί, ταῦτοχρόνως, τοῦ Ἰράν.

Εἰς αὐτὸ τὸ πλαίσιον ἐντάσσεται ἡ παροχὴ ἀπὸ πλευρᾶς Ρυάντ ἐπιχορηγήσεως ὕψους τριῶν δις δολαρίων πρὸς τὶς λιβανικὲς Ἐνόπλους Δυνάμεις, τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὁποίας ἀνεκοίνωσε κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου ὁ πρόεδρος

του Λιβάνου Μισέλ Σωλεϋμάν¹⁴. Πρόκειται για έπιχορήγησιν διπλάσια του έτησίου προϋπολογισμού των λιβανικών Ένόπλων Δυνάμεων, και ή μόνη προϋπόθεσις ή τεθείσα υπό του Ρυάντ είναι ή χρησιμοποίησις της δια την άγορά... γαλλικών όπλικών συστημάτων! Η έπιλογή των γαλλικών όπλικών συστημάτων από την Σαουδική Άραβία δέν είναι, βεβαίως, τυχαία, καθώς ή Γαλλία είχε στηρίζει σθεναρώς τον περασμένο Αύγουστο την πυραυλικήν έπίθεσιν έναντίον του καθεστώτος Άσαντ. Όπως, άλλωστε, και ή Σαουδική Άραβία. Διά τής κινήσεως αυτής, τδ Ρυάντ έλπίζει πώς θα άποκτήσει μεγαλύτεραν έπιρροήν έπί των λιβανικών Ένόπλων Δυνάμεων, τίς όποίες άντιμετωπίζει ως ένα μελλοντικόν έναλλακτικόν πόλον στρατιωτικής ισχύος εις τδ έσωτερικόν του Λιβάνου.

Έπί του πολιτικού πεδίου, δια τής άμέσου έπιρροής τής άσκουμένης έπί του άντι-συριακού λιβανικού κινήματος τής 14ης Μαρτίου και κυρίως έπί του «Κινήματος για τδ Μέλλον» (του όποιου ήγείται ό Σονίτης πρώην πρωθυπουργός Σαάντ Χαρίρη, υίός του δολοφονηθέντος πρώην πρωθυπουργού Ραφήκ Χαρίρη), τδ Ρυάντ προσπαθεί να άποκλείσει την συμμετοχήν τής Χεζμπαλά εις την κυβέρνησιν. Από τδν Μάρτιον του 2013, μετά την παραίτησιν του πρωθυπουργού Ναγγήμπ Μικάτη, ανέλαβε προσωρινά καθήκοντα νέου πρωθυπουργού ό Ταμάμ Σαλάμ. Όστόσοσον, οι διαπραγματεύσεις δέν ώδήγησαν εισέτι εις τδν σχηματισμόν νέας κυβερνήσεως. Από πλευράς της, ή Σαουδική Άραβία έπιδιώκει την μη συμμετοχήν τής Χεζμπαλά εις τδ έπόμενον κυβερνητικόν σχήμα, καθώς έπιδιώκει την άποτροπήν του έλέγχου τής κυβερνήσεως από τδ φιλο-συριακό κίνημα τής 8ης Μαρτίου (στδ όποιον κυριαρχεί ή Χεζμπαλά), και τδ όποιον είχε κατορθώσει να έλέγξει την προηγουμένην κυβέρνησιν του Ναγγήμπ Μικάτη.

Συρία: έξτρεμιστικές όργανώσεις στα πρότυπα τής άλ-Κάϋντα

Πέρα των προαναφερθεισών γεωστρατηγικών έπιδιώξεων τής Σαουδικής Άραβίας, ή σταθεροποίησις του φιλο-σηιτικού καθεστώτος Άσαντ μετά τίς στρατιωτικές έπιχειρήσεις του Ίράν και τής Χεζμπαλά και την άκύρωσιν του δυτικού πυραυλικού χτυπήματος είχε ως συνέπεια την αύξησιν του ρήγματος έντός του συριακού άντικαθεστωτικού στρατοπέδου και την ηύξημένην τρομοκρατικήν δράσιν σονιτικών έξτρεμιστικών όργανώσεων, πδν είτε συνεδέοντο με την άλ-Κάϋντα, είτε ενεργούν στα πρότυπά της.

Ός άποτέλεσμα τής έντάσεως τής συριακής κρίσεως, τής ηύξημένης περιφερειακής της διαστάσεως και τής κλιμακουμένης σεκταριστικής βίας έδημιουργήθησαν νέες ισλαμιστικές ομάδες με έξτρεμιστικήν ιδεολογία και δράση κατά τδ πρότυπα τής άλ-Κάϋντα. Οι δύο πιδ ισχυρές όργανώσεις, δρώσες και έπηρεαζόμενες από τίς μεθόδους και την ιδεολογία τής Άλ-Κάϋντα στην Συρία είναι τό «Μέτωπο άλ-Νόσρα» και τδ «Ίσλαμικό Κράτος στδ Ίράκ και την Λεβαντίνη».

14. BBC, «Saudi Arabia to give Lebanon army *\$3 billion grant, December 29, 2013.

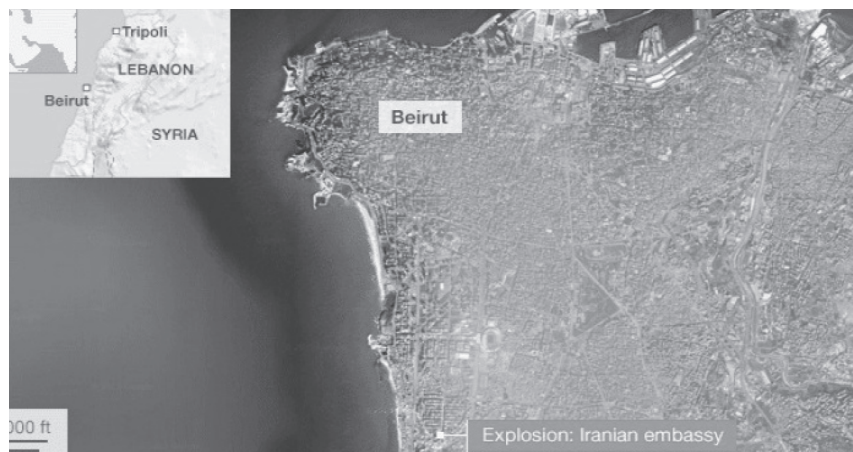
Το Μέτωπο άλ-Νόσρα, τοῦ ὁποῖοῦ ἠγεῖται ὁ Σῦρος Μωχάμαντ ἀλ-Γκολάνη καὶ τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει στὶς τάξεις του πολλοὺς ξένους μαχητές, συνεκροτήθη στὶς ἀρχές τοῦ 2012 στὴν Συρία μὲ στόχο τὴν ἀνατροπὴ τοῦ κοσμικοῦ καθεστῶτος Ἄσαντ, ἔχει ἀναγνωρισθεῖ ἀπὸ τὴν Ἀλ-Κάϋντα ὡς ἡ συριακὴ ἐκδοχὴ τῆς ὀργανώσεως. Τὸ Μέτωπον ἀλ-Νόσρα ἔχει ἀναλάβει τὴν εὐθύνη γιὰ δεκάδες βομβιστικὲς ἐπιθέσεις (ἐκ τῶν ὁποῖων κάποιες ἐπιθέσεις αὐτοκτονίας) στὴν Δαμασκό, τὸ Χαλέπιον καὶ τὴν Χόμς καὶ στὶς ἀρχές τοῦ 2014 ἡ δύναμις του ὑπελογίζετο περὶ τοὺς 8.000 μαχητές.

Τὸ Ἰσλαμικὸ Κράτος στὸ Ἰράκ καὶ τὴν Λεβαντίνη (ποῦ ἐνωρίτερα ἀπεκαλεῖτο «Ἰσλαμικὸ Κράτος στὸ Ἰράκ καὶ τὴν Συρία») ἀποτελεῖ τὴν μετάσταση στὸ συριακὸ ἔδαφος μιᾶς ἰσλαμιστικῆς ἐξτρεμιστικῆς ὀργανώσεως δημιουργηθεῖσης τὸ 2004 στὸ Ἰράκ. Μὲ ἠγέτη τὸν ἱρακινὸ Ἄμπου Μπὰκρ ἀλ Μπογντάτη καὶ μὲ δύναμη περίπου 6.000 μαχητῶν, τὸ Ἰσλαμικὸ Κράτος ἀποτελεῖ τὴν πιὸ ἀκρᾶιαν ἐκδοχὴ τῶν ἰσλαμιστικῶν ὀργανώσεων ποὺ ἔχουν ἐνεργοποιηθεῖ στὴν Συρία, γεγονός ποῦ τὸ ἔχει ὀδηγήσει σὲ εὐθεῖα σύγκρουση μὲ τὶς πιὸ μετριοπαθεῖς ἀντικαθεστωτικὲς ὀργανώσεις, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν Κουρδικὴ πολιτοφυλακὴ (PYD) στὴν βορειοανατολικὴ Συρία¹⁵. Τὸ Ἰσλαμικὸ Κράτος ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ ξένους, μὴ Σύρους, μαχητές, καὶ ἔχει θέσει ὡς βασικὴ προτεραιότητά τὴν αὐξήση τῆς ἐπιρροῆς του σὲ περιοχὲς τῆς Συρίας, καὶ ὄχι τὴν ἀμεσον ἀνατροπὴ τοῦ συριακοῦ καθεστῶτος. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 2014, οἱ συγκροῦσαι ἀνάμεσα στὸ Ἰσλαμικὸ Κράτος καὶ ἄλλες ἀντικαθεστωτικὲς ὀργανώσεις ἐκλιμακώθησαν σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς βορείου Συρίας, ἐνῶ μαχηταὶ του κατέλαβαν τὴν ἱρακινὴ πόλη Φαλούτζα. Στὶς ἀρχές Φεβρουαρίου, ἡ ἠγεσία τῆς Ἀλ-Κάϋντα ἀνεκοίνωσε, προσπαθοῦσα νὰ ἐλέγξει τὶς ἰσλαμιστικὲς ὀμάδες στὴν Συρία, πὼς δὲν συνδέεται μὲ τὸ Ἰσλαμικὸ Κράτος.

Ἐπέκτασις τῶν ἐξτρεμιστικῶν ὀργανώσεων εἰς τὸν Λίβανον

Ἀπὸ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 2013 ἐπαρατηρήθη κλιμάκωσις τῶν ἐπιθέσεων ἐπὶ λιβανικοῦ ἐδάφους ἀπὸ ὀργανώσεις συνδεδεμένες μὲ τὴν Ἀλ-Κάϋντα, σηματοδοτοῦσα καινοφανῆ μορφήν διαχύσεως τῆς συριακῆς κρίσεως εἰς τὸν Λίβανον. Ἡ ἐπέκτασις τῆς τρομοκρατικῆς δράσεως τῶν ἐξτρεμιστικῶν ὀργανώσεων τῶν συνδεδεμένων μὲ τὴν Ἀλ-Κάϋντα ἢ τῶν ἐπιχειρουσῶν κατὰ τὰ πρότυπα αὐτῆς εἰς τὸν Λίβανον, ἀποτελεῖ ἀντίδρασιν εἰς τὴν καταλυτικὴν ἐμπλοκὴν τῆς σητικῆς Χεζμπαλά εἰς τὸ συριακὸν στρατιωτικὸν πεδίου. Ἡ ἀρχὴ ἔγινε μὲ δύο βομβιστικὲς ἐπιθέσεις «παγιδευμένων» ὀχημάτων, τὴν 9ην Ἰουλίου καὶ 15ην Αὐγούστου 2013, εἰς τὰ νότια προάστεια τῆς Βηρυτοῦ τὰ εὐρισκόμενα ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Χεζμπαλά. Ἀπὸ τὸν Νοέμβριον οἱ τρομοκρατικὲς ἐπιθέσεις ἐκλιμακώθησαν.

15. Birk Sarah, «How Al Qaeda changed the Syrian war», *The New York Review of Books*, December 27, 2013.

Χάρτης 3: Βομβιστική επίθεση της σονιτικής «Ταξιαρχία Άμπντουλά Άζάμ» κατά της ιρανικής προεσβείας στην Βηρυτόν (19/11/2013)

Στις 19 Νοεμβρίου 2013, μιὰ διπλή βομβιστική επίθεση με στόχο την ιρανική προεσβεία στην Βηρυτόν είχε ως αποτέλεσμα τὸν θάνατο 23 ἀνθρώπων καὶ τὸν τραυματισμὸ δεκάδων. Τὴν εὐθύνη ἀνέλαβε ἡ λιβανική σονιτική ὀργάνωση «Ταξιαρχία Άμπντουλά Άζάμ», διατηροῦσα σχέσεις με τὴν Ἄλ-Κάϋντα. Στὴν συνέχεια ἠκολούθησε σειρά βομβιστικῶν ἐπιθέσεων με «παγιδευμένα» ὀχήματα καὶ ἐπιθέσεις αὐτοκτονίας σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς νοτίου Βηρυτοῦ καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ Λιβάνου ἐλεγχόμενες ἀπὸ τὴν Χεζμπολά: 17 Δεκεμβρίου 2013 στὴν ἀνατολικὴ πόλη Χερμέλ, (Χάρτης 4), στὶς 2 Ἰανουαρίου 2014 στὸ νότιο προάστειο τῆς Βηρυτοῦ, τὴν 1ην Φεβρουαρίου 2014 στὴν ἀνατολικὴ πόλη Χερμέλ (Χάρτης 4) τὴν 3ην Φεβρουαρίου 2014 στὸ Σουείφατ στὴν νότια Βηρυτόν (Χάρτης 5), τῆς ὁποίας τὴν εὐθύνην ἀνέλαβε τὸ Μέτωπο ἀλ-Νόσρα..

Χάρτης 4: σονιτικὲς βομβιστικὲς ἐπιθέσεις στὴν ἀνατολικὴ πόλη Χερμέλ

Πηγή: <http://www.yalibnan.com/2013/12/17/2-rockets-fired-from-syria-hit-hermel-lebanon/hermel-arsal-map/>

Χάρτης 5: Σονιτική βομβιστική επίθεση στο Σουείφατ, Νοτία Βηρυτός

Πηγή: <https://now.mmedia.me/lb/en/lebanonnews/533775-explosion-near-gas-station-in-the-beirut-suburb-of-choueifat-amid-reports-of-casualties>

Είχαν, ἐν τῷ μεταξύ, πραγματοποιηθεῖ καὶ δύο βομβιστικὲς ἐπιθέσεις ἐναντίον στόχων σχετιζομένων μὲ τὴν σονιτικὴ κοινότητα τοῦ Λιβάνου: στὶς 23 Αὐγούστου 2013 μιὰ διπλῆ βομβιστικὴ ἐπίθεση σὲ σονιτικὸ τέμενος τῆς Τριπόλεως κατὰ τὴν ὁποία ἐφονεύθησαν 42 ἄτομα, καὶ στὶς 27 Δεκεμβρίου 2013 ἡ δολοφονία μὲ παγιδευμένο αὐτοκίνητο τοῦ μετριοπαθοῦς Μωχάμαντ Σάτα, σονίτου πρώην ὑπουργοῦ καὶ στενοῦ συμβούλου τοῦ Σαάντ Χαρίρη (κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἐφονεύθησαν τέσσερα ἀκόμη ἄτομα καὶ ἐτραυματίσθησαν πενήντα).

Κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου, οἱ σονιτικὲς ἐξτρεμιστικὲς ὁργανώσεις ἀνεκοίνωσαν καὶ ἐπισήμως τὴν ἐνεργοποίησίν των ἐντὸς τῶν συνόρων τοῦ Λιβάνου. Τὴν 25ην Ἰανουαρίου 2014, μὲ ἠχογραφημένο μήνυμα, ὁ Σαγιὰφ ἀλ-Ἀνσάρη, ἀνεκοίνωσε τὴν δημιουργίαν τῆς ὁργανώσεως «Ἰσλαμικὸ Κράτος στὸν Λίβανο», εἰς τὴν βόρεια πόλιν τῆς Τριπόλεως, ὡς παρακλάδι τοῦ «Ἰσλαμικοῦ Κράτους στὸ Ἰράκ καὶ τὴν Λεβαντίνη». Εἰς τὴν Τρίπολι, ἡ ὁποία ἀπετέλει ἀνέκαθεν προπύργιον τοῦ σονιτικοῦ ἰσλαμισμοῦ, ἡ συριακὴ κρίσις ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔξαρση τοῦ σονιτικοῦ ἐξτρεμιμοῦ καὶ τὴν συχνὴ ἔνοπλον ἀντιπαράθεση ἀνάμεσα σὲ σονητικὲς καὶ ἀλαουητικὲς παραστρατιωτικὲς ὁμάδες¹⁶. Ἀργότερα τὴν ἴδια ἡμέρα,

16. Karouny Mariam, «Insight: After Syria, al Qaeda expanding in Lebanon», *Reuters*, January 30, 2014.

τὸ «Μέτωπον Νόσρα» καὶ οἱ «Ταξιαρχίες Ἀμντουλά Ἀζάμ» ἐξέδωσαν κοινὴν ἀνακοίνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέφερον ὅτι ὁ στόχος των εἶναι ἡ Χεζμπολά¹⁷.

Με βάσιν ὅλα τὰ ἀνωτέρω, καθίσταται σαφές ὅτι οἱ σονιτικὲς ἐξτρεμιστικὲς ὀργανώσεις, οἱ ἐπιχειροῦσες κατὰ τὰ πρότυπα τῆς ἀλ-Κάϋντα, ἔχουν ἐπεκτείνει τὴν τρομοκρατικὴν των δρασιν ἐντὸς τῶν συνόρων τοῦ Λιβάνου, ἐπιδιώκουσες τὴν αὔξησιν τῆς ἰσχύος καὶ ἐπιρροῆς των ἐντὸς τοῦ λιβανικοῦ πεδίου. Προκειμένου νὰ τὸ ἐπιτύχουν, ἐκμεταλλεύονται τὴν κλιμάκωσιν τῆς σεκταριστικῆς ριζοσπαστικοποιήσεως μέρους τοῦ λιβανικοῦ σονητικοῦ πληθυσμοῦ λόγω τοῦ συριακοῦ ἐμφυλίου καὶ τῆς ἐνεργοῦ ἐμπλοκῆς εἰς αὐτὸν τῆς σηιτικῆς Χεζμπολά, καθὼς καὶ τὴν ἐπιδεικνυομένην, πρὸς τὸ παρόν, πολιτικὴν ἀδυναμίαν ἐκ μέρους τῶν παραδοσιακῶν σονιτικῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ πολιτικῶν ἀρχηγῶν. Αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, σὲ περιοχές, ὅπως π.χ. ἡ πόλις τῆς Τριπόλεως, ὅπου ἡ ὑψηλὴ ἀνεργία καὶ τὰ ἐξ ἴσου ὑψηλὰ ποσοστὰ πτώχειας ἔχουν σταδιακῶς ἀπομακρύνει τὸν σονιτικὸν πληθυσμὸ ἀπὸ τὴν παραδοσιακὴν σονιτικὴν πολιτικὴν ἑλίτ, τὴν ἐνεργοποιουμένην κυρίως εἰς τὴν πρωτεύουσα Βηρυτὸν. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἱ ἐξτρεμιστικὲς σονιτικὲς ὀργανώσεις οἱ συνδεόμενες μετὰ τὴν ἀλ-Κάϋντα, ἐντοπίζουσι πρόσφορον ἔδαφος σὲ περιοχές ὅπως ἡ Τρίπολις γιὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς ἐπιχειρησιακῆς των παρουσίας καὶ τὴν αὔξησιν τῆς ἕως προσφάτως χαμηλῆς ἰδεολογικῆς ἐπιρροῆς των.

Τὸ ὑποσύστημα Συρίας-Λιβάνου ὡς ἐνιαῖον πεδίο γεωστρατηγικοῦ ἀνταγωνισμοῦ

Οἱ περιφερειακοὶ κραδασμοὶ τῶν προσφάτων γεγονότων τῶν σχετιζομένων μετὰ τὴν συριακὴν κρίσιν —ἡ καταλυτικὴ ἐμπλοκὴ τοῦ σηιτικοῦ παράγοντος, ἡ συμφωνία ΗΠΑ-Ρωσσίας γιὰ τὸ συριακὸν χημικὸν ὄπλοστάσιον καὶ ἡ συμφωνία τῶν Ἑξῆ Δυνάμεων μετὰ τὴν Τεχεράνην γιὰ τὸ ἱρανικὸν πυρηνικὸν πρόγραμμα—εἶναι ἰδιαζόντως σημαντικοί.

Οἱ κραδασμοὶ αὐτοὶ ἐνηργοποίησαν τὶς σαουδαραβικὲς γεωπολιτικὲς ἀνησυχίες, τὶς ἐστιάζουσες εἰς τὴν κλιμάκωσιν τῆς περιφερειακῆς προβολῆς ἰσχύος τοῦ Ἰράν ἐντὸς τοῦ ὑποσυστήματος Ἰράκ-Συρίας-Λιβάνου, καὶ κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἱρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τό, ἐγγύτερον γιὰ τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία, ὑποσύστημα τοῦ Κόλπου.

Εἰς τὸν πυρῆνα τῶν γεωπολιτικῶν ἀνησυχιῶν τοῦ Ρυάντ εὐρίσκεται ὁ φόβος τῆς ἀποσταθεροποιήσεως, ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ηὔξημένης ἱρανικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὸ εὐρύτερον σηιτικὸν στοιχεῖον τοῦ Κόλπου, τῶν σονιτικῶν καθεστώτων, καὶ φυσικὰ τοῦ ἰδίου τοῦ Σαουδαραβικοῦ καθεστώτος. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπειλή, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖ ἡ ἱστορικὴ ἀμερικανο-ἱρανικὴ προσέγγισις, μιᾶς εὐρύτερας γεωπολιτικῆς ὑποχωρήσεως τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας ἐντὸς τοῦ συστήματος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὡς συνέπεια μιᾶς διπλωματικῆς συνδιαλλαγῆς μεταξὺ Οὐάσι-

17. Mortada Radwan, «ISIS and Al Nusra declare war on Lebanon», *Al Akhbar*, January 25, 2014.

γκτων και Τεχεράνης, κατά την οποία οι ΗΠΑ θα παραχωρήσουν κρίσιμους περιφερειακήν έπιρροήν είς τόν Ίράν ώς άντάλλαγμα για τήν άκύρωσιν του πυρηνικοῦ του προγράμματος.

Οί θεμελιώδεις αυτές γεωπολιτικές άνησυχίες ένηργοποίησαν τὰ άντανεκλαστικά του Ρυάντ, ώθώντάς το είς τήν έφαρμογήν μιās γεωστρατηγικής άντιδράσεως είς τόν συριακόν και τόν λιβανικόν πεδίων, με εύρύτερον στόχον τήν άνάσχεσιν τής ίρανικής έπιρροής είς τόν κρίσιμον ύποσύστημα Συρίας-Λιβάνου, όπου βάσις τών σαουδαραβικών σχεδιασμών άποτελεί τήν πρώτη γραμμή άμύνης διά τήν άσφάλειαν του ύποσυστήματος του Κόλπου. Ως συνέπεια τών άντενεργειών τής Σαουδικής Άραβίας ώς προς τήν ίρανική έμπλοκή, προκύπτει ό μετασχηματισμός του ύποσυστήματος Συρίας-Λιβάνου είς ένα έναίον πεδίων κλιμακούμενου γεωστρατηγικού άνταγωνισμού μεταξύν Ρυάντ και Τεχεράνης, ό όποιος θα πλήξει περαιτέρω τόν εύθραυστον περιβάλλον άσφαλείας του συστήματος τής Μέσης Άνατολής.